

Утвърждавам:
Директор: инж. Любомира Вълкова

ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

**ТЕМИ ЗА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ,
КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ – СПЕЦИАЛИСТИ
ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ
ПО НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС”, МОДУЛ „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В
УЧИЛИЩЕ“**

Приета на заседание на ПС на с Протокол №.....¹⁰.....от ¹⁰.....09.2026 г.

Учебна година 2026/2027

ПРОГРАМА

ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

За учебната 2026 – 2027г.

I. Обучението по темите от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование се провежда по НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА НА МОН “ОПТИМИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА” МЯРКА „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС”.

II. Цели:

Обучението по гражданско образование има отношение към социализацията на младия човек. Това изисква преди всичко практико-приложен характер. Основно място в организирането и провеждането заема диалогът в групата и с учителя по проблеми, които са значими и интересни за учениците. Цели се изграждане на умения и нагласи за социален диалог, общуване и сътрудничество, познаване на законите и основните човешки права, законите на страната ни, личностно развитие и себепознание, опознаване на общността и нейното място в държавата.

Програмата дава възможност чрез използване на свободните часове да се работи за издигане ролята на училището, за изграждане на нравствените ценности на учениците и подготвянето им за активно гражданско участие в социалните процеси на демократичното общество. С нея се цели и разширяване здравната култура на учениците. Здравното образование е важен и съществен компонент от всяка ефективна училищна здравна политика, развиваща училището като особено подходяща среда за промоция на здраве сред младите хора.

Основни насоки за провеждане на гражданското, здравно, екологично и интеркултурно образование:

1. Личностно развитие, себепознаване, развитие на междуличностната чувствителност. Изграждане на умения за общуване и диалог. Развитие на творчески способности. Морално развитие. Здравно образование. Развитие на отговорно гражданско поведение.
2. Изграждане на хармонични отношения с природата – екологично образование.
3. Изграждане на взаимоотношения на основата на зачитането на човешките права. Междукултурно образование. Обучение в човешки права и в познаване на законите. Обучение в техники за решаване на конфликтни ситуации.
4. Опознаване на семейни отношения – планиране и подготовка за семеен живот, сексуално образование.

III. Задачи:

1. Усвояване на основните ценности на демократичното общество.
2. Изграждане на стремеж за вписване и активно участие в живота на гражданското общество.

3. Подпомагане на образователното и професионалното ориентиране на учениците.
4. Създаване на модел за културно поведение, съответстващо на модерното общество.
5. Изграждане гражданска култура чрез овладяване на граждански знания и формиране на граждански навици и добродетели, позитивна ценностна система и обективен светоглед.
6. Възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, национално самочувствие и гордост.
7. Ефективно здравно и екологично възпитание, предпазване от рискове, заболявания и зависимости, насочване към здравословен начин на живот, физическа активност, спорт и туризъм.
8. Подготовка за здравословен начин на живот и изграждане на екологична култура.
9. Насищане с необходимата литература, създаване на банка за съхраняване на добър опит, идеи, презентации, филми.
10. Запознаване на учители и класни ръководители с нови, успешни педагогически практики, ценен чуждестранен опит, осигуряване на компетентна помощ от експерти.

IV. Очаквани резултати:

1. Да се изгради и формира социалният опит на учениците.
2. Да се научат да разсъждават по проблеми, да ги обсъждат и да вземат решения.
3. Да търсят и откриват аналогични поведения, образи и ситуации в литературата, в обществения живот и историята, да ги коментират и анализират.
4. Да се научат да общуват и споделят на базата на равнопоставеност.
5. Да придобият умения за водене на открит диалог и аргументиране и отстояване на собствената позиция.

Програма по гражданско, здравно екологично и интеркултурно образование в гимназиален етап на обучение VIII – XII кл. за часовете, които не се водят от учители специалисти, по време на заместване на отсъстващ учител					
Теми	Очаквани резултати	Резултати по теми	Основни понятия	Дейности	Междупредметни връзки
<u>Аз, човек</u>	Стандарт: Придобиване на знания за собствената личност: начини на общуване, добродетели, ценности, потребности, интереси	Тема 1: „Кой съм аз?“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Да постигнат по-висока степен на себепознание, себепознание и	самостоятелност отговорност	-рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата	

	себеосъзнаване. 2. Да разширят представата за себе си и другите 3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси. Тема 2: „Ние си приличаме, ние сме различни“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Разбират и посочват общото и различното между връстниците 2. Откриват неповторимото в различието и го приемат 3. Осмислят различието като богатство, като част от многообразието на света Тема 3: „Заедно“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Разбират значението на отношенията с връстниците. 2. Развиват чувство за принадлежност към общността на връстниците 3. Разбират нуждата от правила и ограничения в съвместната дейност		история; - попълва визитна картичка и разменя информация с останалите; - „Какъв съм бил“ - всяко дете разказва интересни моменти от детството си - „Какъв съм сега“ - ставам голям - „Какъв ще стана“ - рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки - среща с хора от различни професии или места - беседа „По какво се различаваме“? – ролеви игри „Оркестър“, „Кафяв свят“ - „По какво си приличаме“ – ролева игра „Стоножка“ - групов работен въпросник - беседа - ролеви игри, представящи	
	Стандарт: Осмисляне ценността на различията, формиране на толерантност към различното, формира се нагласата, че приема-нето на различията води до включване в средата; стойността на приликите за създаване на чувство за общност; опасността от еднообразието в света Стандарт: Придобиват знания за отношенията с другите: за приятелството и партньорството; за асертивното поведение; начини за решаване на проблемни и конфликтни ситуации формират се нагласи за чувствителността към	индивидуалност група общност взаимоотношения в група принадлежност правила в групата		

	потребностите на другите в групата			резултат от индивидуална работа и съвместна дейност -беседа относно резултатите и чувствата от различните дейности	
<u>Семейство</u>	Стандарт: Обогатяване на знания-та за семейството: разпределение на ролите и отговорности-те, социалната роля на родителите, семейния бюджет, основни норми, регулиращи отношения-та в семейството; придобиване на умения за описване и обясняване на уникални черти на своето семейство, посочват разликата между жилище и дом характеризират семейните взаимоотношения и ценности	Тема 1: „Защо хората живеят в семейства” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Осъзнават, разбират,че семейството е място за подкрепа, споделяне и защита. 2.Обясняват основни причини за възникване на семейство, функции. 3.Възприемат многообразието на видовете семейства Тема 2: „Дом, уют, сигурност” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Осъзнават дома като място, в което се чувстват сигурни и защитени. 2.Разбират кои са основните дейности в дома и неговите функции. 3.Изброяват прости правила на поведение у дома 4.Осъзнават разликата между <i>жилище</i> и <i>дом</i> 5.Изброяват своите отговорности и задължения вкъщи.	семейство брак роля в семейството зрялост дом жилище уют хармония компромис отговорност задължения	-визуализиране и откриване на важни характеристики на семейството от различни картини -попълване на схема, открояваща причините за създаване на семейство -беседа върху видовете семейства и общото между тях, въпреки различното -обсъждане на картини, представящи външната или вътрешната част на жилища от различни култури и епохи, като се акцентира върху общото, върху понятието дом -коментар на литературен текст ,акцентиращ върху ролите и отговорностите в семейството -„Аз имам ключ за	

		Тема 3: „Отношения в семейството“ <i>Очаквани резултати:</i> 1.Разграничават различните видове отношения в семейството. 2.Разбират значението на отношенията в семейството за развитието на всеки човек. 3.Представят, обсъждат модел на добри взаимоотношения	добри и нарушени семейни взаимоотношения как се формират добрите взаимоотношения	вкъщи”-ролева игра-обсъждане на въпроса „Какво означава да имаш ключ за вкъщи” -беседа -работа в малки групи -изследване на случай и обсъждане -ролева игра”Търг на добрите семейни взаимоотношения” -обсъждане на резултата и достигане до изводи -беседа	
Моят род	Стандарт: Разширяване на знанията за рода,проучване на родовата памет,родът-пазител на обичаите и традициите;Осъзнаване на ролята на рода за изграждане на идентичност,развиване на чувство за принадлежност;Придобиване на социални знания за разпределението на труда,за отношенията между хората и поколенията,родовата символика,за обичаи и традиции,които изграждат идентичността като българи	Тема 1: „Що е род ? ” <i>Очаквани резултати</i> 1.Разбират същността на понятието „ род ” 2.Разбират ролята на рода за развитието на местната общност и на българската държава 3.Имат познания за собствения род и чувство за принадлежност към него Тема 2: „Родови характеристики” <i>Очаквани резултати</i> 1.Обогатяване на представата за	род родово начало родословно дърво	- беседа върху приказката „Житената питка” - „ Разходка в историята ” - „ Ние правим родословно дърво” демонстрация на схема и насоки за самостоятелна работа - родово интервю , представяне на резултатите - фамилните имена – ролева игра	

		обществото, запознавайки се с родовите характеристики. 2. Възприемат рода като среда за усвояване на граждански ценности Тема 3: „Родови характеристики“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Познават символите на рода като носители на родовия дух и памет 2. Обогатяват представата си за традициите в населеното място	символ традиции	- беседа - визуализиране на родови символи в миналото и съвременното - изложба „герб на моя род“ - работа в малки групи- „Традициите и младият човек“ (представяне на събраната информация)	
<u>Нашето училище</u>	Стандарт: Разширяване на знанията за училището : Запознаването с училището като институция, основните роли и правила , знание за собственото поведение в него, стратегии за справяне с проблемни ситуации; Формиране на нагласа за нетърпимост към несправедливост и агресивно поведение: Нагласи , свързани с отговорно поведение , изразяване на собствено мнение , изслушване на	Тема 1 : „ Аз ходя на училище“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Осъзнават ценността на училището като институция. 2. Проявяват положително отношение и уважение към образованието. Тема 2 : „Училищна собственост“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Осъзнават разликата между видовете собственост – лична , на	училище ученик права задължения отговорности собственост отговорности	- беседа върху обучение въщи или в училище - групов работа „Харесва ми....“ „Не ми харесва , защото.....“ - решаване на казуси за изясняване на видовете собственост – работа в групи - игра , попълване на табло - изработване на правила за опазване на собствеността - беседа - дискусия върху	

	другия , за съвместно решаване на проблеми , за партньорство и взаимна отговорност Изграждане на умения за ориентиране в училищна и социална среда , умения за социална активност и инициативност	класа , училищна 2.Да опазват и се грижат за училищната собственост Тема 3 : „Училищен правилник” <i>Очаквани резултати</i> 1.Знаят нормите и правилата в училище 2.Спазват училищния правилник Тема 4 : „Проблемни училищни ситуации” <i>Очаквани резултати</i> 1.Да изследват какво е справедливост 2.Придобиват умения за справяне в проблемни ситуации Тема 5 : „Нашият клас” <i>Очаквани резултати</i> 1.Придобиват начални знания за формалната и неформалната структура на класа 2.Развиват се нагласи за взаимна помощ , толерантност и сътрудничество Тема 6 :	права задължения правилник Проблемна ситуация Справедливост взаимна помощ , толерантност сътрудничество	конкретни примери за нарушаване на правилата в училище - групова работа „какво е разрешено да правя в училище” „Какво не е разрешено.....” – Обсъждане - изготвяне на детски правилник за класа -решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане -споделяне на личен опит -беседа -беседа -мрежа на взаимоотношенията-изясняване на неформалната структура - игра за групова сплотеност -беседа -„Рожден ден на близнаци” – решаване на казус -поздравителна картичка – насоки за самостоятелна работа	
--	---	--	--	---	--

		„Домчета и момчета“ <i>Очаквани резултати</i> 1.Изграждат нагласа за уважение към другия пол 2.Формират се умения за приемане на различията Тема 7: „Среща с непознат“ Тема 8: „Опасни места за игра“		- Ролева игра, - Беседа - Работа с работни листове - Беседа - Работа с работни листове - Интерактивни и ролеви игри Презентации	
<u>Хранене и здраве</u>	Стандарт: Разширяване на знанията за: здравословно хранене; отражението на неправилният начин на хранене върху здравето на децата. Формиране на нагласа за изграждане на навици за здравословно хранене Придобиване на знания за болести предавани по	Тема 1: „Разумно хранене“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Придобиват знания за правилно хранене и отражението му върху здравето. 2.Знаят що е наднормено тегло	правилно хранене рискове при неправилно хранене- наднормено тегло	- разглеждат нагледни материали-хранителната пирамида - разказват за своя режим на хранене и предпочитани храни - дискусия върху употребата на здравословни и нездравословни	

<u>Лична хигиена и здраве</u>	въздушно-капков път и начините за предпазване Разширяване на знания за ролята на личната хигиена и придобиване на навик за поддържане.	4. Затвърждават и разширяват знанията си за значението на витамините в детската възраст.		храни и напитки - Изготвят индивидуален хранителен режим -беседа	
<u>Големият свят</u>	Знания за глобалното общество, за света и неговите ресурси, за културното и етническо многообразие, за правата на детето, за войната и мира; За глобални проблеми които засягат децата- глад, бедност, насилие, експлоатация	Тема 2: „Болести и как да се предпазим“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Придобиват знания за болести предавани по въздушно-капков път и чрез физически допир и начини за предпазване 2. Осъзнават ролята на добрата лична хигиена Тема 1: „България в света“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Придобиват представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбират добросъседството като модел на отношения между държавите Тема 2: „Различията“ <i>Очаквани резултати</i> 1. Придобиват представа за културно и етническо многообразие в света. 2. Развиват нагласи за толерантно отношение и	Въздушно-капков път хигиена Европейски съюз Балкански държави общо-различно толерантност	-Мултимедийна презентация на приказка – „Кралица Чистота и Цар Боклук“ -Беседа върху причините за събитията в приказката. -Предлагат начини за предпазване от заболявания -визуализация на информация за Европейския съюз -„Нашата Европа“- игра в рисунки	

		поведение и приемане на различията. Тема 3: „Войната и мирът” <i>Очаквани резултати</i> 1.Изграждат разбиране за мира като нормално състояние на междудържавните отношения в съвременния свят. 2.Развиват хуманно отношение и съпричастност към жертвите на войната.	война мир военни конфликти	-беседа - „Аз съм”-ролева игра - „Красотата,това са различията”-работа в малки групи - Беседа -работа в малки групи -ролева игра „Пленници” -беседа	
--	--	--	----------------------------------	---	--

Теми	Очаквани резултати	Резултати по теми	Основни понятия	Дейности	Междупредметни връзки
<u>Опознаване</u> <u>Гражданско поведение</u>	Стандарт: Придобиване на знания за собствената личност: начините на общуване, установяване на контакти, силните страни;знания за отношенията с другите хора, за характера за приятелството партньорството, за деловите отношения, за груповото развитие	Тема 1: „Напред - разбирайки се, уважавайки се, доверявайки се” <i>Очаквани резултати:</i> 1 .Да съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците 2.Да споделят представата си за уважението и доверието. 3.Изграждане на емпатийност. Тема 2: „Лични и граждански ценности и потребности” <i>Очаквани резултати:</i> 1 .Да изследват гражданските	Доверие Емпатия Граждански ценности Лични ценности Потребност	- раздвижващи игри - драматизация на поведението на отрицателен герой -беседа ; дискусия - споделяне в малки групи - самооценка - творческа игра -беседа; дискусия	

<u>Демокрация и закони</u>	Стандарт: Придобиват знания за държавата и законите, както и за характера на демокрацията в България	измерения на личните добродетели 2.Извеждат значението на правилата и законите на ефективното взаимодействие. Тема 3: „Добрият гражданин“ <i>Очаквани резултати:</i> 1 .Да изследват своите представи за съществени характеристики на ефективното гражданско поведение. Тема 1: „Демокрация“ <i>Очаквани резултати:</i> 1.Могат да формулират и обясняват основните принципи на демократичното управление 2.Изследват характеристиките на съвременната българска демокрация. Тема 2: „Защо са необходими закони“ <i>Очаквани резултати:</i> 1 .Разбират същността на законите като правила на устройството на нашето общество. 2.Да разберат, че те трябва да бъдат изпълнявани от всички	Правила Гражданин Лични и Професионални качества Демокрация Демократични принципи Закон Ред Справедливост	- мозъчна атака” Гражданин на годината” -беседа; дискусия -групова работа - устройството на моята държава -ситуативна дейност- „Кое е демократично и кое не? -беседа - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила -разработване на закон -беседа; дискусия	
-----------------------------------	---	--	---	--	--

<u>Права и отговорност</u>	Стандарт: Осъзнават понятията право и отговорност; Познават основни нормативни документи	3. Осъзнават връзката между права и отговорности. Тема 3: „Конституцията на България“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Разбират същността на Конституцията като основен закон на страната. 2. Да усвоят и разграничават основните елементи на Конституцията Тема 1: „Какво означава да имаш право“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Осъзнават необходимостта от регламентиране на човешките права. 2. Запознаване с нормативни документи. Тема 2: „Всяко дете има право на закрила“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Запознават се със ЗЗД 2. Изграждане на активна гражданска позиция Тема 3: „Моите права и правата на другите“ <i>Очаквани резултати:</i>	Конституция Право Отговорност Забрана Дисциплина Съпричастност Хуманност ЗЗД Правилник на	-лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров „Демокрация“-игра -групова дейност - разиграване на казус -беседа; дискусия -ролева игра „Съдебен процес“ -обсъждане - Презентация; беседа; дискусия -казус „Счупеният прозорец“ -нарушаване на	
-----------------------------------	---	--	---	--	--

<u>Семейство</u>	Стандарт: Обогатяване на знанията за семейството, разпределение на ролите и отговорностите, социалната роля на родителите, основни норми, регулиращи отношенията в семейството; знания за видовете съжителство и основните правни норми в тази област; характеризират семейните взаимоотношения и ценности	1.Запознават се с основните документи, касаещи правата на човека . 2.Утвърждаване на разбирането, че всяко право поражда отговорност Тема 4: „Нарушение на правата и законова защита. Общопасни престъпления“ Тема 5: „Кражба и грабеж“ Тема 1: „Защо хората живеят в семейства“ <i>Очаквани резултати:</i> 1 .Осъзнават, разбират, че семейството е място за подкрепа, споделяне и защита. 2.Обясняват основни причини за възникване на семейство, функции. 3.Възприемат многообразието на видовете семейства. Тема 2: „Ролята на семейството за формирането на младия гражданин“ <i>Очаквани резултати:</i>	училището Закон Ред Справедливост Право Отговорност Забрана семейство брак роля в семейството зрялост хармония компромис отговорност	права - игра - Дискусия - Ролева игра - Казус - разиграване на казус -беседа; дискусия -работа с въпросник „Що е семейство?“ -Дебат по темата -беседа върху видовете семейства и общото между тях,въпреки различното - на занятието може да присъства възрастен, който е интервюиран от ученик по темата	
-------------------------	---	--	---	---	--

<u>Тютюно-пушене, наркотици и алкохол</u>	Стандарт: Придобиват знания за болести предавани по ВКП; изграждане на нагласи за поддържане на хигиена-гаранция за здраве; вредата от употребата на вредни за организма вещества; що е зависимост; бягство от проблемите или проблем са упойващите вещества	доверие" <i>Очаквани резултати</i> 1 .Споделят представите си за уважението и доверието помежду им и придобиват представа за някои фактори, влияещи върху равнището на доверие между хората 2.Разбират понятието „емпатия” Тема 3: „ Конфликтите, с които се сблъскваме " <i>Очаквани резултати:</i> 1.Получават представа за същността на конфликта 2.Изграждат умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт. Тема 4: „Насилие и тормоз“ Тема 1: „Болести на мръсните ръце" <i>Очаквани резултати:</i> 1.Придобиват знания за болести предавани по въздушно-капков път и чрез физически допир и начини за предпазване 2.Осъзнават ролята на добрата лична хигиена	Уважение Доверие Емпатия Конфликт Подходи в конфликтна ситуация Насилие, тормоз, агресия Въздушно-капков път Имунна защита хигиена	„Мрежа на доверието” -беседа -извеждане на определение за конфликт от групата -работа в малки групи"Дърво на конфликтите" - разглеждане на казуси- групова работа -анализ на конфликта ■ -беседа; дискусия Ролеви игри по зададен сценарий - беседа -мултимедийна презентация -работа в групи
		Хранене и здраве		

	Стандарт: Разширяване на знанията за: рационалното хранене, здравословно тегло, витамините, растителната храна, хранителните добавки, за и против	Тема 1: „Пушенето - кой се нуждае от това?“ <i>Очаквани резултати:</i> 1.Получават знания за влиянието на веществата в цигарата върху организма Тема 2: „Дрогата – изкушението, което не си струва да опитваш <i>Очаквани резултати:</i> 1. Разбират понятието зависимост-наркомания 2. Запознати са с основни видове наркотични вещества и въздействието им върху организма 3.Изградена представа за позволено и забранено. Тема 3: „Алкохолът - опасност за човешкия живот и човешкото здраве <i>Очаквани резултати:</i> 1.Придобиват представа за влиянието на алкохола върху организма в ситуация и забавена ответна реакция. Тема 1. „Рационално хранене Диетите-за и против” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Придобиват представа за значението на режима на хранене и здравословните	Никотин Катранени вещества Канцерогенни вещества Наркотик Зависимост Алкохол- алкохолизъм Хранителна пирамида Диета-здраве	-Мултимедийна презентация -Лекционно представяне - беседа -Лекционно представяне; презентация -визуализация на видове наркотични вещества -ситуативни игри - беседа; дискусия - дискусия по темата -колаж-работа по групи	
--	---	--	--	---	--

	диетите, стероидите	храни за здравето на човека 2.Изграждане на умения за балансирано хранене. 3. Осъзнават вредата от употребата на изкуствени стимуланти и ограничения в приема на храна. 4.Познават същността на болестите анорексия и булимия	Анорексия Булимия		
Големият свят	Стандарт: Знания за глобалното общество:за света и неговите ресурси, за Международната харта на правата на човека, за войната и мира; за глобалните проблеми, които засягат децата – глад, бедност, насилие, експлоатация	Тема 1: „България в света” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Придобиват представа за мястото на България в съвременния свят 2.Разбират добросъседството като модел на отношения между държавите Тема 2: „Различията” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Придобиват представа за културното, етническото и религиозното многообразие на света. 2.Развиват чувствителност към различието.	Европейски съюз Балкански държави Общо и различно	-визуализация на информация за балканските държави -„Нашата Европа”- игра в рисунки -ситуация-разиграване на различни раси -„Красотата, това са различията”-работа в малки групи	

		3.1.азвиват нагласи за толерантно поведение и приемане на различията. Тема:3 „Глобалните проблеми” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Получават представа За някои от глобалните световни проблеми 2.Изграждат чувствителност и разбиране към тези проблеми	Глобалност Насилие над деца Бедност Експлоатация на детски труд	-ситуативна дейност -ролеви игри	
<u>Опознаване</u>	Стандарт: Придобиване на знания за собствената личност: за начините на общуване, на установяване на контакти, за силните и страни; знания за отношенията с другите хора, за характера на приятелството и партньорството, за деловите отношения, за груповото развитие	Тема 1: „Аз на този свят” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Обсъждане на основните характеристики на човешката личност. 2. Изследват собствените си соц. пространства. Тема 2: „Правото на живот” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Да осъзнаят ценността на живота 2.Да започнат целенасочено да общуват помежду си.	Лични ценности Потребност Личен живот	- споделяне в малки групи – самооценка - творческа игра - ролеви игри	
<u>Демокрация и закони</u>	Стандарт: Придобиват знания за държавата и законите, както и за характера на	Тема 1: „Демокрация” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Могат да формулират и обясняват основните принципи на демократичното управление 2.Изследват характери-	Право Ценност Демокрация Демократични принципи	-Дискусия по темата -ролеви игри -Беседи - мозъчна атака”Гражданин на годината”	

Гражданско поведение и общуване	демократията в България	стиките на съвремен-ната българска демокрация. Тема 2: „Категории права на човека.Статусът на гражданина” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Съпоставят идеята за свободата и правата на човека. 2. Изграждане на готовност да защитават своите права и правата на другите 3.Да осъзнаят връзката между права и отговорности. Тема 3: „Конституцията на България” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Разбират същността на Конституцията като основен закон на страната. 2.Да усвоят и разграничават основните елементи на Конституцията Тема 1: „Как общувам с другите” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Изразяват своите идеи за ефективно общуване. 2.Определят собствен стил на общуване 3.Осмислят разликата между едностранното и двустранно общуване.	Граждански статус Свобода Права Отговорност Конституция	-групова работа – устройството на моята държава -ситуативна дейност- „Кое е демократично и кое не? -ролеви игри – извеждане на правата на човека,видове -лекционно представяне на основни понятия и принципи	
	Стандарт: Знания за отношенията с		Общуване	-лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на	

	другите хора: Разкриване принципите на партньорството, на диалога, на съвместното решаване на проблемите, на постоянното общуване	Тема 2: „Да умееш да слушаш и да се изразяваш” <i>Очаквани резултати:</i> 1. да усвоят основите на техниките за ефективно изслушване и изразяване . 2. Да правят преценка на уместността за използване на тези техники при соц. изяви. Тема 3: „Откритостта и доверието между нас” <i>Очаквани резултати:</i> 1. Да разберат откритостта като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2. Изследват процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност. Тема 4: „Да отстояваш себе си и да приемаш човека срещу теб” <i>Очаквани резултати:</i> 1. Да изградят умения за конструктивно противопоставяне в проблемни ситуации. 2. Обсъждане принципите на асертивно поведение. Тема 5: „За силата на стереотипите” <i>Очаквани резултати:</i>	Диалог Монолог Невербално общуване Вербално общуване Обратна връзка Пасивно слушане Активно слушане Откритост Доверие Емпатия Толерантност	остров”Демокрация” – игра -групова дейност - разиграване на казус -театрално представяне на невербално общуване - групова работа”Добрата обратна връзка” -ситуативна игра -лекционно представяне на активно и пасивно слушане -работа в групи -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли	
--	--	---	---	--	--

		1. Научават се да отличават и да разбират същността на стереотипите и предразсъдъците. 2.Обсъждат стратегии за преодоляване на стереотипното мислене във всекидневното общуване. Тема 6: „Градивната сила на конфликта” <i>Очаквани резултати:</i> 1. Усвояват стъпките за изследване и анализ на конфликта 2.Осъзнават конструктивната сила на конфликта. Тема 7: „Кражба и грабеж“ Тема 8: „Насилие и тормоз“ Тема 9: „Вандализъм“ Тема 10: „Трафик на хора“ Тема 11: „Общопасни престъпления“	Асертивно поведение Стереотип Конфликт Анализ на конфликта Кражба, грабеж	-принципи на конструктивно противопоставяне – обсъждане -противопоставяне с игра на роли - работа в малки групи - дебат по темата - лекционно подаване на информация - обсъждане на информацията Ролеви игри:	
--	--	---	---	--	--

			Насилие, тормоз Вандализъм Трафик, трафик на хора Закон Ред Справедливост	„Кражба от магазин“, „Случка в парка“ Работни листове по темата Ролеви игри по сценарий Работни листове по темата Ролеви игри Работни листове Дискусия Филм, ролеви игри, работни листове, дискусия - Дискусия - Ролева игра - Казус	
<u>Големият свят</u>	Стандарт: Знания за глобалното общество: за света и неговите ресурси, за Международната харта на правата на човека, за войната и мира; за глобалните проблеми, които засягат децата – глад, бедност, насилие, експлоатация	Тема 1: „България в света“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Придобиват представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбират добросъседството като модел на отношения между държавите Тема 2: „Различията“ <i>Очаквани резултати:</i> 1. Придобиват представа за културното, етническото и религиозното многообразие на света. 2. Развиват чувствителност	Европейски съюз Балкански държави Общо и различно	- визуализация на информация за балканските държави - „Нашата Европа“- игра в рисунки - лекционно представяне на основни понятия и принципи - ситуация-разиграване на различни раси - „Красотата, това са различията“- работа в	

		към различията. 3.Развиват нагласи за толерантно поведение и приемане на различията. Тема:3 „Глобалните проблеми” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Получават представа За някои от глобалните световни проблеми 2.Изграждат чувствителност и разбиране към тези проблеми	Глобалност Насилие над деца Бедност Експлоатация на детски труд	малки групи -лекционно представяне на основни понятия и принципи -ситуативна дейност -ролеви игри	
<u>Хранене и здраве</u>	Стандарт Разширяване на знанията за:рационалното хранене, здравословно тегло,витамините,растителната храна,хранителните добавки, за и против диетите;	Тема 1. „Рационално хранене Диетите–за и против” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Придобиват представа за значението на режима на хранене и здравословните храни за здравето на човека 2.Изграждане на умения за балансирано хранене 3.Анорексия и булимия-същност,причини, лечение	Хранителна пирамида Диета-здраве Анорексия Булимия	- дискусия - споделен опит	
<u>Здравни познания и хигиена</u>	Стандарт Разширяване на знанията за БППП, СПИН, HIV-начини на предаване,начини за предпазване, изразяване на лично отношение по проблемите	Тема 2: „Без втори шанс” <i>Очаквани резултати:</i> 1.Обясняват какво е СПИН – начини за заразяване 2. Да обяснят как HIV разрушава имунната система 3. Правят разлика между човек носител на HIV и болен от СПИН	СПИН Носител на HIV	- дефиниране на термините- табличен вариант - лекция - ролева игра”Имунната система е атакувана от ...”	

<u>Антидрога</u>	Стандарт: Създаване на социална и обществена нетърпимост към явлението, към лицата, разпространяващи и употребяващи наркотици.	4. Начин за предпазване Тема 3: Любов под микроскоп - БППП Тема 1: „Измамното щастие” <i>Очаквани резултати:</i> 1. Разбират понятието зависимост-наркомания 2. Запознати са с основни видове наркотични вещества и въздействието им върху организма 3. Изградена представа за позволено и забранено. Тема 2 : „Наркотиците и взаимоотношенията” <i>Очаквани резултати:</i> 1. Изброяват причини, поради които младите хора посягат към наркотиците 2. Разбират проблемите с родителите, които тласкат към употреба 3. Разбират, че общуването дава възможност да се преодолеят трудностите -а не временното бягство от проблемите.	БППП Наркотик Зависимост Пласьор Наркоман Разочарование Бягство Наркотици Общуване	- лекция, дискусия -визуализация на видове наркотични вещества -ситуативни игри -Лекционно представяне и дискусия - прочит на писмо -работа в малки групи - Обсъждане книгата „Всичко възможно”	
-------------------------	---	--	--	--	--

